

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİ

ÇOCUK EĞİTİMİNDE TEMEL İLKELER

ÇOCUK YETİŞTİRMENİN KURALLARI

- **Çocuklarınızı dinleyin:** Meşgulseniz bunu çocuğunuza ifade edin, onu dinliyor gibi yapmayın.
- **Sorunlarını kendi kendine çözmesi konusunda teşvik edin**
- **Duygularını dinlemesini, tanınmasını öğretin**
Başkalarının duygularına değer vermesini öğretin.
- **Pozitif disiplini kullanın:** Cezalandırılmış çocuklar, cesareti kırılmış, kendilerine güvenmeyen çocuklardır. Ceza verilmesi gereken durumlar da olabilir. Ama bunu, çocuğunuzun gururunu kırmadan yapın, başkalarının yanında eleştirmemeye özen gösterin.
- **Olumlu davranışlarını görün:** Çocuğunuzun başarılarını, olumlu davranışlarını gördüğünüzü gösterin. İgiyi sürdürmek için bu olumlu davranışa devam edecektir.
- **Kurallarınızda ve ilişkilerinizde devamlılık gösterin:** Gerekli olduğuna inandığınız bir kısıtlamayı, çocuğunuzun 'yalvarmalarıyla' değiştirmeyin. Kuralların devamlılığı olmalıdır, yoksa çocuğunuz kurallarınızı hiç ciddiye almaz..
- **Yaşamını planlayın:** Çocuk gün içinde ne yapacağını bilsin. Çocuk ne zaman yemek yiyeceğini, ne kadar TV seyretmeye izinli olduğunu, ne zaman yatması gerektiğini bilsin. Bu programı birlikte hazırlayın.
- **Birlikte olduğunuz zamanı kaliteli hale getirin:** Çocuklarınızla zaman geçirin, onlarla oynayın, konuşun, spor yapın, yemek yiyin. Unutmayın, çocuklar sizinle zaman harcarken, sizi örnek alarak, yeni ve doğru davranışlar öğreneceklerdir.
- **Sorumluluk verin:** Yaşına uygun görevler verin onların sorumlulukları olsun.
- **Ahlaki kuralları öğretin:** sadece anlatmayın siz de yaşantınızla örnek olun
- **İlgi ve sevgi göstermekten kaçınmayın**

- **Güven verin:** Size güvenebileceğini bilsin. Sözlerinizi tutun, tutamayacağınız sözler vermeyin
- **Meraklı olmasını teşvik edin:** Okumanın, merakın onun için ne kadar faydalı olduğunu tahmin edemezsiniz.
- **Kendinize değer verin**

ÇOCUKLAR NE İSTER

- 1-**Sevgi ister:** Sevildiklerini bilmek isterler. Bunu her fırsatta söyleyin ve anlatın
- 2-**Eşitlik isterler:** Çocuklar ailedeki herkesin eşit hakları olsun isterler. Çocuklar aile içinde kendilerinde söz sahibi olmalarını isterler. Kardeşler arasında eşitlik isterler.
- 3-**Cevap ister:** Sordukları soruları atlamayın. Vereceğiniz her bir cevap onlar için çok önemlidir.
- 4-**Kabul görmek ister:** Çocuklar annelerinden ve babalarından onların var olmalarından dolayı mutlu olduklarını görmek isterler. Değerli olduklarının hissettirilmesini isterler.
- 5- **Çocuklar anlayış ister:** Anne babaları onları anlamayı çalışmalıdırlar. Bir hata yaptıklarında mutlaka önce yaptıklarının nedenlerini düşünmelidirler. Öncelikle onları dinlemelidirler.
- 6- **Ailede uyum ister :** Aileler çocuklarının yanında hiçbir şekilde tartışmamalıdırlar
- 7- **Çocuklar yakınlık ister:** Sıkıntılarını sizlerle paylaşmaları, yanlışlarını bile sizlerle konuşabilmeleri, tamamen sizin onlara göstereceğini yakınlık sonucu mümkün olur.
- 8- **Çocuklar ciddiye alınmak ister:** Özellikle başkalarının yanında onu susturmayın anlattıklarını dinleyin.
- 9- **Çocuklar tutarlılık ister:** ruh hali sık sık değişen, neye ne tepki göstereceği belli olmayan değil, tavırları ve doğruları belli olan anne babalara ihtiyaçları vardır.

10- Çocuklar önemsenmek ister: Başkalarının yanında onu onore edin, beğendiğiniz davranışlarını fark ettiğinizi, beğendiğinizi anlatın.

11- Çocuklar destek ister: Sizlerden yaptıkları olumsuz şeylerin şikâyetini değil, olumlu davranışlarının övülmesini isterler.

ÇOCUĞUNUZU EĞİTİRKEN ...

1-Çocuk eğitiminde ilk ve temel kural çocuğun yaradılış özelliklerine saygı duymaktır. Çocuğunuzu iyi tanıyın. Ona kazandırmaya çalıştığınız özellikler karakter özelliklerine ters olmamalıdır. FATİH mizaçlı bir çocuktan YUNUS olmasını, YUNUS mizaçlı bir çocuktan da FATİH olmasını beklerseniz ikisi de olamayan çocuk kaybolur.

2- Öğüt veren olabilmek, o öğüdü yaşabilmekle mümkündür. Kendi yapmadığınız erdemleri çocuğunuzdan beklemeyin. Armut dibine düşer !!!

3- çok sık eleştirmeyin, gerektiğinde övün, asla kıyaslamayın

4- Anne-baba olmak çocuğun sahibi olmak değil rehberi olmaktır. Unutmayın çocuğunuz size ait bir eşya değil sizden ayrı bir BİREY.

5- Çocuk eğitimi bir takım işidir. Eşinizle işbirliği içinde olun. Çocuk eğitimi konusunda ortak noktada buluşun.

6- Çocuğunuzun 'BİYOLOJİK RİTMİNE 'saygı duyun. Bazı çocuklar yavaş hareket eder bazıları çok hareketlidir. Yavaş çocuğu acele ettirmek, hareketli çocuktan sessizce oturmasını beklemek doğru değildir

7- Çocuk eğitimi SABIR,SUKUNET ve SAKİNLİK gerektirir.

8-Çocukları başkasıyla rekabet içine sokmayın
9-Çocuğa söz geçirmenin en güzel yolu çocuk üzerinde etki sahibi olmaktır. Çocuğunuz sizden korktuğu için değil, size saygı duyduğu için sözünüzü dinlemelidir. Bunun da yolu çocukla sevgi ve güven bağı kurmaktır.

10-Çocuğunuzun Televizyon, telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik aletlerden mümkün olduğunca uzak tutun

11-Çocuktur geçer, çocuktur anlamaz, çocuktur unuttur yaklaşımı yanlıştır.

12- Çocukla konuşurken ne söylediğiniz kadar nasıl söylediğiniz de önemlidir.

13-Durun ve Hayata bazen çocuğunuzun baktığı pencereden bakmaya çalışın.

AİLE İÇİ İLETİŞİM

1-Ne söylediğiniz kadar nasıl söylediğiniz de önemli

2-İletişimde en önemli beceri karşınızdakini dinlemektir.

Cevap vermek için değil anlamak için dinlemek asıl amaç olmalıdır. Önce çocuğunuzun dinleyin.

3- Çocuğunuz (ve tabii ki diğer aile fertleri)sizce bir şey anlatırken işinizi bırakın ve dikkatinizi vererek onu dinleyin. Birini dinlerken göz teması çok önemlidir. Bir taraftan televizyon izleyip karşınızdakine de 'sen anlat ben dinliyorum' demek karşınızdakine değer vermediğinizi gösterir.

4- Aile üyelerinizin duygularına karşı hassas olun. Onlarla iletişiminizde "Onun yerinde ben olsaydım..." diye düşünmeyi unutmayın

5- 'Sen dili' yerine '**Ben dili**' kullanmaya özen gösterin

SEN DİLİ BEN DİLİ

Bireyin kabul edilemeyen davranışları karşısında, suçlayıcı, yargılayıcı, değerlendirmeci, eleştirici mesajları içeren dile "**Sen Dili**" denir.

Karşınızdaki kişinin kabul edilmeyen davranışı karşısında yaşadığımız duyguları dile getiren, suçlayıcı ve değerlendirmeci olmayan ben mesajlarını içeren dile "**Ben Dili**" denir. Ben dili kullanmak aile içi çatışmaların çoğunun önüne geçer. Tartışmadan çatışmadan karşınızdakine kendimizi ifade etme imkanı tanır. Etliki iletişim için BEN DİLİ kullanın.

SEN DİLİ BEN DİLİ ÖRNEKLERİ

SEN DİLİ	BEN DİLİ
Sen hatalısın! Çok yanlış davranıyorsun!	Senin bu davranışın beni incitti , üzüldüm!
Çok kabasın! Her zaman sözümü kesiyorsun!	Bir şey söylemeye başlayıp ta bir türlü sonunu getiremediğim zaman çok rahatsız oluyorum
Kes şunu!! Çekiştirip durma kolumu!!	- Kolumun çekiştirilmesinden hoşlanmıyorum